

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับการนิเทศงานของปศุสัตว์อำเภอในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่เป็นหน่วยวิเคราะห์ทำการศึกษได้แก่ ปศุสัตว์อำเภอที่ได้รับการบรรจุโดยกรมปศุสัตว์ให้ปฏิบัติงานตามภาระกิจ และที่ประจำในส่วนภูมิภาค คือ อำเภอและกิ่งอำเภอในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 430 คน โดยแบ่งเป็นปศุสัตว์อำเภอ 171 คน ในภาคเหนือ และปศุสัตว์ 259 คน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 1 จำนวนปศุสัตว์อำเภอที่ปฏิบัติงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เขต	จังหวัด	จำนวนปศุสัตว์อำเภอ
3	นครราชสีมา สุรินทร์ อุบลราชธานี ชัยภูมิ อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ ยโสธร	144
4	อุดรธานี หนองบัวลำภู เลย สกลนคร นครพนม ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร	115
รวม		259

ตารางที่ 2 จำนวนปศุสัตว์อำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคเหนือ

เขต	จังหวัด	จำนวนปศุสัตว์อำเภอ
5	เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน	89
6	กำแพงเพชร ตาก พิจิตร นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี	82
รวม		171

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ปศุสัตว์อำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 430 คน หรือจำนวนปศุสัตว์อำเภอทั้งหมดที่ปฏิบัติงานในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการนิเทศงานของปศุสัตว์อำเภอ หน้าที่ของปศุสัตว์อำเภอในการปฏิบัติงานส่งเสริมการปศุสัตว์และการนิเทศงานส่งเสริมการปศุสัตว์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแนวความคิดและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. จัดทำแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย คำถามและคำตอบให้เลือกตอบตามต้องการ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัยตรวจสอบอีกครั้ง

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีลักษณะเป็น คำถามที่กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ (Close-ended question) และเป็นคำตอบที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ (Open-ended question) เนื้อหาในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคมทั่วไปของปศุสัตว์อำเภอในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

-ค่าความสำคัญสัตว์ใหญ่ 1(สำคัญอันดับ 1), 2(สำคัญอันดับ 2), 3(สำคัญอันดับ 3), 4(สำคัญอันดับ 4) และ 5(สำคัญอันดับ 5)

-ค่าความสำคัญสัตว์เล็ก 1(สำคัญอันดับ 1), 2(สำคัญอันดับ 2), 3(สำคัญอันดับ 3), 4(สำคัญอันดับ 4) และ 5(สำคัญอันดับ 5)

-ค่าความสำคัญสัตว์ปีก 1(สำคัญอันดับ 1), 2(สำคัญอันดับ 2), 3(สำคัญอันดับ 3), 4(สำคัญอันดับ 4), 5(สำคัญอันดับ 5), 6(สำคัญอันดับ 6), 7(สำคัญอันดับ 7) และ 8(สำคัญอันดับ 8)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการได้รับการนิเทศ และการนำไปปฏิบัติงานหลังการนิเทศของปศุสัตว์อำเภอ ได้แบ่งระดับของคำตอบออกเป็น 3 ระดับด้วยกันดังนี้

ก. คำถามที่ต้องการให้ตอบว่าท่านต้องการรับการนิเทศเพียงใด

มาก	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
ไม่ต้องการ	ให้คะแนน	1

ข. คำตอบที่ต้องการให้ตอบว่าคุณภาพของการนิเทศที่ได้รับ

ดี	ให้คะแนน	3
พอใช้	ให้คะแนน	2
ยังไม่ดี	ให้คะแนน	1

ค. คำถามที่ต้องการให้ตอบว่าการยอมรับและนำไปปฏิบัติงานหลังการนิเทศงาน

มาก	ให้คะแนน	3
ปานกลาง	ให้คะแนน	2
น้อย	ให้คะแนน	1

3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ทางผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยยึดความสอดคล้องตามตามหลักการและทฤษฎีที่ได้จากการตรวจเอกสาร จากนั้นได้นำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหา ความเหมาะสมของ ภาษาตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ

3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือในการส่งแบบสอบถามจาก ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการออกแบบสอบถามของ ปศุสัตว์อำเภอ ไปยังสำนักงานปศุสัตว์เขตทั้ง 4 เขต ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 เขต 4 ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือและ สำนักงานปศุสัตว์เขต 5 เขต 6 ในภาคเหนือ แล้วทำการส่งแบบสอบถาม โดยตรงไปยังสำนักงานของปศุสัตว์อำเภอแต่ละอำเภอทุกอำเภอทั้งในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 430 ราย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแล้วส่งกลับมา

2. ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นผู้ออกแบบสอบถามแล้วส่งกลับมา (โดยมีซองเปล่าติด แสตมป์และจำหน่ายของถึงผู้วิจัยแนบไปพร้อม) จำนวน 171 อำเภอในภาคเหนือและ 259 อำเภอใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 430 อำเภอหรือ 100 เปอร์เซ็นต์ของปศุสัตว์อำเภอทั้งสองภาค

3. ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 316 ฉบับ เนื่องจากข้อมูลในแบบสอบถามบาง ฉบับไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 2 ฉบับ ทำให้แบบสอบถามที่นำมา วิเคราะห์ได้แท้จริงมีจำนวน 314 ฉบับ การส่งแบบสอบถามไปยังปศุสัตว์อำเภอนั้นผู้วิจัยได้กำหนด วัน /เดือน /ปี ที่ส่งแบบสอบถามกลับคืน เมื่อครบกำหนดแล้วยังไม่ได้รับแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยก็จะดำเนินการติดตามทวงถามทางโทรศัพท์กับปศุสัตว์อำเภอแต่แบบสอบถามที่ได้รับมี จำนวนมากพอกับระดับความต้องการในการวิจัยคือมากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for Sciences Version X (SPSS*) ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด
2. แยกแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มปศุสัตว์อำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคเหนือ และ กลุ่มปศุสัตว์อำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. ลงรหัสคำตอบในแบบสอบถามทุกชุด แล้วนำรหัสที่กำหนดพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์และทำการวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นข้อมูลแบบกลุ่ม (Nominal scale) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแบบกลุ่มเสร็จแล้ว ได้นำข้อมูลมาจัดแบบแบ่งอันดับ (Ordinal scale) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D.) ส่วนการแปลค่าระดับต่างๆ ของปศุสัตว์อำเภอนั้น ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยระดับต่างๆ ในแต่ละประเด็นมาเทียบเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.66 ต้องการรับการนิเทศไม่ต้องการ คุณภาพของการนิเทศยังไม่ได้ และการยอมรับและนำไปปฏิบัติงานได้น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.33 ต้องการรับการนิเทศน้อย คุณภาพของการนิเทศพอใช้ และการยอมรับและนำไปปฏิบัติงานได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.00 ต้องการรับการนิเทศมาก คุณภาพของการนิเทศดี และการยอมรับและนำไปปฏิบัติงานได้มาก

คะแนนที่ได้นำมาแปลเป็นช่วงๆ ของปศุสัตว์อำเภอโดยใช้สูตรอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} = \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

การกำหนดค่าที่ใช้แบ่งอันตรภาคชั้น

$$\text{กำหนดคะแนนสูงสุด} = 3$$

$$\text{กำหนดคะแนนต่ำสุด} = 1$$

$$\text{จำนวน} = 3$$

$$\text{ดังนั้น อันตรภาคชั้น} = \frac{3-1}{3} = 0.66$$

5.วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับต่างๆ ของคำตอบของ
ปศุสัตว์อำเภอ โดยใช้สถิติค่า t-test ในส่วนของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

3.6 ข้อจำกัดในการวิจัย

1.ภาระกิจหน้าที่ของปศุสัตว์อำเภอที่มาก ทำให้ปศุสัตว์อำเภอหลายท่านไม่มีเวลาที่จะ
ตอบแบบสอบถามและ แบบสอบถามที่มีจำนวนข้อตอบที่มากจึงทำให้ทางผู้วิจัยได้รับแบบสอบ
ถามไม่ครบตามจำนวนที่ส่งไป และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 314 ฉบับ คือมากกว่า 70
เปอร์เซ็นต์ ที่ทำการส่งไปและตอบกลับคืน

2.การใช้แบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไม่มีโอกาสชี้แจงข้อสงสัย ทำให้แบบสอบถามบาง
ฉบับไม่สมบูรณ์ แต่ในแบบสอบถามได้มีช่องว่างให้เติมข้อเสนอแนะของแต่ละข้อไป